

Protokoll styrelsemöte

Protokollet avser Gävle Vatten AB

Sammanträdesdatum *sw* 202~~3~~⁴-05-03

Tid 09:00 – 11:00

Plats Digitalt via Teams

Sekreterare

Anneli Westin

Ordförande

Erik Holmestig

Justerare

Ola Nilsson

Närvarande

Erik Holmestig, Ordförande
Niklas Nygren, Vice ordförande
Ola Nilsson, Ledamot
Lena Blad, Vd

Frånvarande

Övriga närvarande

Anneli Westin, Sekreterare

Frånvarande

Mötet öppnades

§8

Val av justerare

Till justerare Ola Nilsson

§9

Fastställande av föredragningslista

Föredragningslistan fastställdes.

§10

Protokoll från föregående möte

Föregående protokoll justerat. Protokollet läggs till handlingarna.

§11

Ändring paragrafnummer

Vid nytt år ska numreringen av paragraferna i protokollet börja med §1. Vid första mötet för Gävle Vatten AB under 2024 (240222) missades detta och ny numrering för året påbörjades i samband med det konstituerande mötet (240418).

Informationsärende

§12

Information från verksamheten

- Information om Ombudgetering och omdisponering av investeringsanslag 2024 från Gävle kommunfullmäktige
- Information om aktuellt i pågående ärenden och projekt. Särskild information gavs om yttrande på Utveckling av Boulognerbadet samt aktiviteter inom Trafikpusslet.

§13

- Information har tidigare under våren givits om Kommunstyrelsens beslut om samråd av vattentjänstplanen för Gävle kommun. Information gavs om status.

§14

Information från Gästrike Vattens styrelse

- Information gavs om aktuellt arbete i Gästrike Vattens styrelse. Styrelsen har tagit emot frågan om att verka för ett fossilfritt elavtal.
- Information om kritik från lekmannarevisorernas granskning och Gästrike Vatten styrelsens plan för utveckling.
- Information om beslut om att göra en översyn och ta fram ett förslag till reviderad Taxa och Allmänna bestämmelser för användande av den allmänna VA-anläggningen (ABVA) för Gästrike Vatten koncernen.
- Information om arbete med framtagande av Verksamhetsstrategi/Affärsplan.
- Information om aktuellt övergripande arbete i verksamheten.

§15

Höjning av VA-taxans bruksavgift 2025-2027, Gävle kommun

Beslut
KS/KF

Änr 290312

Ärendebeskrivning

I Gävle Vatten AB:s uppdrag som VA-huvudman ingår att bereda och lämna förslag på ändringar av VA-taxans nivå. Kommunfullmäktige i Gävle beslutar om nivån för VA-taxan. Detta ärende omfattar enbart bruksavgiften och inte förändring av Gävle kommuns nivå för anläggningsavgift. För att skapa tydlighet och stabilitet föreslås beslut fattas om höjning med 15 procent vardera för år 2025, 2026 samt 2027.

VA-verksamheten är avgiftsfinansierad och föreslagen höjning av taxan för åren 2025–2027 är nödvändig för att bibehålla balans mellan kostnader och intäkter efter de senaste årens allmänna kostnadsökningar, vilka har påverkat Gävle Vatten AB likväl som samhället i övrigt. Utöver de senaste årens höga inflation och ränteläge, så påverkas kostnaderna även av ökade lagkrav samt av nödvändiga åtgärder gällande underhåll av anläggningar och ledningsnät, liksom av de nyinvesteringar som pågår för att säkerställa en trygg VA-försörjning för invånare samt möjliggöra kommunens utveckling. Översyn för att dämpa och hålla nere kostnader har gjorts och görs kontinuerligt. Men en kontinuerlig höjning de närmaste åren är nödvändig.

2025

Föreslagen intäktshöjning i Gävle kommun på 15 procent för år 2025 innebär en höjning av taxan

- med 95 kr per månad, eller 1 139 kr per år, för genomsnittsvillan i Gävle*,
- med 69 kr per månad, eller 828 kr per år, per lägenhet för flerfamiljshus (typhus B**)

En liter vatten, inklusive fasta kostnader och avlopp, för den genomsnittliga villan i Gävle kommer efter höjningen år 2025 att ligga på cirka 8 öre, vilket är en ökning med 1 öre. Typhus A innebär en ökning på 104 kr per månad eller 1 247 kr per år.

2026

Föreslagen intäktshöjning i Gävle kommun på 15 procent för år 2026 innebär en höjning av taxan

- med 109 kr per månad, eller 1 311 kr per år, för genomsnittsvillan i Gävle*,
- med 79 kr per månad, eller 953 kr per år, per lägenhet för flerfamiljshus (typhus B**)

En liter vatten, inklusive fasta kostnader och avlopp, för den genomsnittliga villan i Gävle kommer efter höjningen år 2026 att ligga på cirka 9 öre, vilket är en ökning med 1 öre. Typhus A innebär en ökning på 120 kr per månad eller 1 436 kr per år.

2027

Föreslagen intäktshöjning i Gävle kommun på 15 procent för år 2027 innebär en höjning av taxan

- med 126 kr per månad, eller 1 507 kr per år, för genomsnittsvillan i Gävle*,
- med 91 kr per månad, eller 1095 kr per år, per lägenhet för flerfamiljshus (typhus B**)

En liter vatten, inklusive fasta kostnader och avlopp, för den genomsnittliga villan i Gävle kommer efter höjningen år 2027 att ligga på cirka 11 öre, vilket är en ökning med 2 öre. Typhus A innebär en ökning på 138 kr per månad eller 1 650 kr per år.

Förslagen höjning innebär att fasta och rörliga parametrar i taxan i princip ökar procentuellt lika.

*Genomsnittsvillan i Gävle förbrukar ca 110 kubikmeter vatten per år medan den nationella jämförelsen via Svenskt Vatten använder en högre vattenförbrukning på 150 kubikmeter för villor (typhus A).

**Enligt den nationella jämförelsen via Svenskt Vatten. För flerfamiljshus är det svårare att definiera ett relevant genomsnittligt flerfamiljshus i Gävle. Typhus B motsvarar 15 lägenheter och en förbrukning på 2 000 kubikmeter.

Beslut

Gävle Vatten AB:s styrelse beslutade

- att föreslå Gävle kommunfullmäktige att besluta att från 1 januari 2025 höja VA-taxans brukningsavgift enligt bilaga 2
- att föreslå Gävle kommunfullmäktige att besluta att från 1 januari 2026 höja VA-taxans brukningsavgift enligt bilaga 3
- att föreslå Gävle kommunfullmäktige att besluta att från 1 januari 2027 höja VA-taxans brukningsavgift enligt bilaga 4

§16

Preliminär budgettram inklusive investeringar för Gävle Vatten AB 2025 samt plan för 2026-2028

Delges
KS/KF

Änr 290400

Ärendebeskrivning

Ärendet beskriver preliminär budgettram inklusive investeringar för i första hand år 2025 med plan för perioden 2026–2028 samt utblick för investeringar till och med år 2031. Budgetramen utgör grund för fortsatt arbete med bolagets och Gästriked Vatten-koncernens verksamhetsplan och budget för år 2025.

Stor omfattning och stora osäkerheter

Många projekt, några mycket stora, pågår inom ramen för Gävle Vatten AB:s verksamhet och kommer fortlöpa över planperioden. Särskilt kan nämnas

- Utökad rening avseende PFAS-ämnen vid de två större vattenverken för att klara nya gränsvärden,
- Trygg vattenförsörjning genom mer vatten tillsammans med Älvkarleby och stärkt vattenskydd för Gävle-Valboåsen,
- Utbyggnad av VA till befintliga fastigheter i Åbyggeby i enlighet med Utbyggnadsplan samt föreläggande från Miljöprövningsdelegationen,
- Hantering av krav efter skyfallet 2021 och klimatanpassningsåtgärder,
- Utvecklad avloppsrening genom Nytt reningsverk för Gävle och anpassning av nuvarande reningsverk Duvbacken,
- Hantering av slam, även åtgärder för mottagande av slam från enskilda avlopp,
- Ledningsnätsförnyelse,
- Utredning av samt utbyggnad till, och förstärkningsåtgärder för, kommunal och privat exploatering,
- Trafikpusslet i Gävle innebär en rad stora infrastruktursatsningar och stadsomvandlingsprojekt. Trafikpusslet påverkar såväl dricksvattentäkten Gävle-Valboåsen som hela VA-systemet.

Parallellt sker en utveckling av organisationen och arbetssätt för att kunna genomföra och driftsätta de stora investeringarna samt utveckla verksamheten till nya krav och regelverk samt fler extremt stora projekt i andra bolag inom Gästriked Vatten-koncernen. Dessa aktiviteter påverkar främst det löpande resultatet.

Det finns en stor osäkerhet i omfattning och tid för planerade åtgärder, varför rambudgeten är mycket osäker och kan komma att förändras. Större förändringar mot tidigare budget (budgetramar och kommunplan 2024) är främst ökade kostnader både på

grund av ökad kunskap längre in i projekten, inflation och samhällsläge, och på grund ökade krav och därmed ytterligare åtgärder.

Sedan flera år är det en utmaning att hitta rätt resurser och kompetens, både internt vid rekrytering och vid anlitan av konsulter, främst för utredning och projektering. En förändrad tidplan för utförandet inom bland annat Trafikpusslet påverkar budgetramarna.

Förslag på fortsatta satsningar år 2025-2028 utifrån en första analys

En analys har genomförts i verksamheten under tertial 1 för att få ett underlag för vilka satsningar som ur ett VA-försörjnings perspektiv är högst prioriterade och vilka som skulle kunna vara möjliga att skjuta fram i tid. Analysen behöver fördjupas och en utökad dialog med sektorerna på Gävle kommun behöver ske för att få fram ett underlag för en övergripande kommunal prioritering.

I underlaget till budgetramar ligger fortsatt satsning med för perioden 2025-2028

- Utökad rening avseende PFAS-ämnen vid de två större vattenverken
- Mer vatten tillsammans med Älvkarleby och stärkt vattenskydd
- Hantering av krav efter skyfallet 2021
- Utbyggnad av VA till befintliga fastigheter i Åbyggeby
- Pågående projekt för utbyggnad till och inom kommunal exploatering/etablering
- Privat anslutning/exploatering
- Utvecklade avloppsrening och hantering av slam
- Trafikpusslet

Det innebär att satsningar nedan föreslås pausas och skjutas fram till 2028:

- Planerad ledningsnätsförnyelse
- Klimatanpassningsåtgärder
- Utredning och projektering av nya kommunala större etableringar/exploateringar inklusive kapacitetsförstärkningar tex Forsbacka, Fredriksskans.

Ekonomi

Behov av långfristig finansiering ökar under perioden. I nuläget är prognos för helår 2025 ca 2 300 mnkr och år 2028 är prognosen att behovet är ca 6 100 mnkr, vilket innebär ett nettoupplåningsbehov på ca 3 800 mnkr under perioden. Belopp är osäkert, dels på grund av att en fördjupad analys krävs vilket påverkar tidplaner och risk för ökade kostnader, dels med anledning av att finansieringsfrågan (fördelning av kostnader mellan olika parter) inte är klarlagd.

En höjning av bruksavgiften med 15 % per år under åren 2025 – 2028 har lagts in i den preliminära budgetramen för att skapa balans med ökade kostnader. Översyn för att dämpa och hålla nere kostnader har gjorts och görs kontinuerligt. I bedömningen av intäkter har förutsatts att förbrukningen kommer att ligga i paritet med nuvarande volym, med tillägg för beräknade nya kunder.

Bakgrund

VA-branschen är generellt under starkt förändringstryck och står inför den största strukturomvandlingen sedan 70-talet. Klimatförändring, urbanisering och regleringar ställer nya krav. VA-organisationernas roll i samhällsplaneringen utvecklas samtidigt som VA-anläggningarna behöver uppgraderas och förnyas. Bland nya krav kan särskilt lyftas förändringar i Lag om allmänna vattentjänster (LAV), införandet av nya dricksvattenföreskrifter/direktiv, revidering av avloppsdirektivet samt ökat fokus på klimatanpassning/skyfall, säkerhet och civilt försvar. Detta kommer att leda till ökade kostnader. Inom Gävle kommun planeras dessutom för flera mycket stora infrastruktursatsningar vilket påverkar såväl åtgärder, tidplaner och kostnader.

Under 2023 till 2025 utvecklas den kommunala samverkan inom framtagande av kommunala Nödvattenplaner, Vattentjänstplaner, Brand- och släckvatten samt utvecklad Skyfall- och dagvattenhantering. Kostnader för detta belastar såväl VA-kollektiv som skattekollektiv.

I den preliminära budgetramen har förutsatts en generell inflation på 2 % per år för verksamhetskostnader. El/energikostnader är beräknade utifrån prognos från leverantör. Räntan är beräknad enligt prognosen för Gävle kommuns gemensamma låneportfölj. De stora investeringarna inom Gävle Vatten AB samt ökade lagkrav ökar resursbehovet av medarbetare och tillhörande kostnader för lokaler, IT, fordon etc. Investeringarna och kraven innebär även behov av utökat stöd inom systemförvaltning/IT samt kommunikation. Delar av dessa utgifter hanteras inom investeringsramen och delar av dem påverkar rörelsekostnaderna. Kostnader kopplade till de stora investeringsprojekten belastar respektive bolag direkt och fördelas inte genom fördelningsnyckel från Gästrike Vatten. Gemensamma kostnader från moderbolaget Gästrike Vatten fördelas enligt fastställd fördelningsnyckel.

Beslut

Gävle Vatten AB:s styrelse beslutade

- att godkänna förslaget till Preliminär budgetram inklusive investeringar för Gävle Vatten AB år 2025 samt plan för 2026 – 2028
- att överlämna beslutad Preliminär budgetram inklusive investeringar för Gävle Vatten AB år 2025 samt plan för 2026 – 2028 till Gävle kommun
- att ge Vd i uppdrag att genomföra en fördjupad analys av innehåll, tidplan och omfattning av budgetram med särskilt fokus på Nytt reningsverk i Gävle

§17

Datum för styrelsens möten från maj 2024 till juni 2025 Gävle Vatten AB

Delges
KS/KF

Änr 290145

Ärendebeskrivning

Styrelsemöten inom Gästrike Vatten-koncernen genomförs på torsdagar. Huvudtema är enligt följande struktur:

- slutet av februari – Årsbokslut
- slutet av mars – Preliminär budgettram för nästkommande år samt planperiod tre år framåt.
- början av juni – Delår 1
- början av oktober – Delår 2
- slutet av november – Verksamhetsplan och budget för kommande år.

Mötesdatum för styrelsemöten där datum med kursiv text endast innebär information för alla styrelseledamöter inom Gästrike Vatten-koncernen. För Gävle vatten kan förutom möten nedan vid behov tillkomma möten.

2024:

torsdag 30 maj
torsdag 13 juni
torsdag 12 sept, strategidag
torsdag 3 oktober,
torsdag 28 november

2025:

torsdag 20 februari
torsdag 20 mars
torsdag 22 maj
torsdag 12 juni

Årsstämma och konstituerande styrelsemöte 2025: 24 april

Årsstämmorna för bolagen sker samma dag och de konstituerade styrelsemötena genomförs direkt efter årsstämman.

Beslut

Gävle Vatten AB:s styrelse beslutade

- att anta föreslagna mötesdatum från maj 2024 till juni 2025

Övriga frågor

Inga övriga frågor

Mötet avslutas

Nästa styrelsemöte:

Datum: 2024-06-13

Plats: Lysgatan 2, Gävle

